

Република Србија
ОСНОВНА ШКОЛА
„ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС“
бр. 01-508
25-04-2024.
БЕОГРАД, Р. ЉУМОВИЋА 20

Основна школа

„Владислав Петковић Дис“

Београд – Велики Мокри Луг

Радослава Љумовића 20

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Април 2024. године

На основу члана 119. став 1. тачка 1), а у вези с чланом 79-86. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС” 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023) Школски одбор Основне школе „Владислав Петковић Дис ” Београд, на седници одржаној _____2024. године, донео је:

ПРАВИЛНИК О

ВАСПИТНО, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОШ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС ”

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) ближе се уређују обавезе и одговорности ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, и поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика у складу са Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) у Основној школи „ Владислав Петковић Дис ” у Београду (у даљем тексту: Школа).

У складу са Законом и овим Правилником, ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе, за тежу повреду обавезе и за повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања.

Члан 2.

Организација рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијају позитивне атмосфере у школи.

ІІ ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 3.

Право ученика остварује се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а школа је дужна да обезбеди њихово остваривање а нарочито прави на:

1. квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. ЗОСОВ-а;
2. уважавање личности;
3. подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;

4. заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
5. благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
6. информацију о правима и обавезама;
7. учествовање у раду органа школе, у складу са ЗОСОВ-ом и посебним законима;
8. слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
9. јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
10. покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из овог члана, тач. 1.- 9., нису остварена;
11. заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
12. друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права из става 2. овог члана или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у складу са општим актом установе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у установи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву из става 3. и 4. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 4.

Уписом у школу ученик преузима права и обавезе у чијем остваривању не сме да угрожава друге.

Ученици су међусобно и лично одговорни за савесно извршавање дужности и обавезе ученика.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе, чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.;
- 8) да се стара о личној уредности и пристојном изгледу;

9) доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;

10) да се не понаша недолично према наставницима и другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у школи и ван ње.

11) уредно обавештава родитеље или другог законског заступника о свом учењу и владању, оценама, порукама одељенског старешине и других наставника

12) извршава послове које му даје одељенски старешина, наставници и органи школе. Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања које школа прописује.

Родитељ или други законски заступник ученика, дужан је да у року од 8 дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом, правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Родитељ, односно законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школе, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

3. Одговорност ученика

Члан 5.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. закона, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

О појачаном васпитном раду из става 1. овог члана, одељенски старешина, педагог, психолог и посебни тимови обавезно воде писмену евиденцију (дневник образовно-васпитног рада, службене забелешке, изјаве ученика, родитеља/старатеља, стручног сарадника, тима).

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или

утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Све мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане овим Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из става 1. овог члана.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из става 1. овог члана, предузеће их пре изрицања мере.

Када предузете неопходне активности из става 1. овог члана доведу до позитивне промене понашања обуставиће се поступак против ученика, осим ако је учињеном повредом забране из члана 13-15. овог Правилника ученик озбиљно угрозио интегритет другог лица.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђена овим Правилником изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика или повреда забране.

Васпитне мере изричу се поступно у школској години у којој је учињена лакша повреда обавеза ученика.

3.1 Лакше повреде обавеза ученика и изрицање васпитних мера

Члан 6.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза.

Лакше повреде обавезе ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) ометање рада наставника и ученика у току часа (непоштовање правила понашања на часу која је поставио наставник, причање без дозволе упркос опомену наставника);
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи, школском дворишту и другим наставним и ваннаставним активностима (псовање, добацивање, злонамерно етикетирање);
- 4) Учестало изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту, за време трајања, пре и после наставе (гурање клупа, лупање столицама, трчање кроз ходник, лупање вратима, остављање отпадака по учионици и у клупама);
- 5) непоштовање одлука надлежних органа школе (наредбе и обавештења у вези радне суботе, културних и ваннаставних активности);
- 6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење поруке одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника (не показује ђачку књижицу идр. родитељу или другом законском заступнику);
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 8) оштећење или уништавање личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 9) неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;

- 10) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зелених површина, писање по зидовима и слично);
- 11) раније напуштање часа и других активности у школи без претходног одобрења наставника;
- 12) злоупотребавање лекарског уверења тј. Оправдање;
- 13) небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 14) ометање рада у свом или другом одељењу, за време трајања наставе, испита као и другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
- 15) долажење у школу и на друга места на којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
- 16) невођење рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми;
- 17) коришћење мобилног телефона „паметних сатова“ за време боравка у Школи, као и коришћење електронских уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а који не служи за превару у поступку оцењивања
- 18) задржавање у ходницима школе за време часа;
- 19) улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 20) неизвршавање дужности дежурног ученика које обухватају: допуштање уласка лицу без идентификације или без сагласности органа школе, самовољно напуштање дежурства;
- 21) дбијање примене мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, наставе у природи или ваннаставним активностима ван школе;
- 22) непридржавање правила понашања ученика у школи, на екскурзији, настави у природи или ваннаставним активностима ван школе;
- 23) недолажење на часове додатне и допунске наставе;
- 24) одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно-васпитног рада у школи и ван ње;
- 25) преправка, преписивање од других ученика или дописивање података у документа која не потпадају под јавне исправе (контролни задаци, писмени задаци и др.);
- 26) извршавање повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

3.2 Васпитне мере за лакше повреде обавеза ученика

Члан 7.

За лакшу повреду обавеза ученика из члана 6. овог Правилника могу се изрећи васпитне мере:

1) **ОПОМЕНА** – усмена

– писмена

2) **УКОР ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ**

3) **УКОР ОДЕЉЕНСКОГ ВЕЋА**, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

Васпитне мере из става 1. овог члана изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 8.

Васпитна мера усмена и писмена опомена одељењског старешине изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

- 1) неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 5 часова у току школске године, од чега ниједан час након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе
- 2) лакшу повреду обавеза, односно поновљену повреду за коју је изречена опомена одељењског старешине,
- 3) упис у напомену у дневнику рада (Ес дневник)
  - 2 уписа – усмена опомена
  - 3 до 4 уписа – писмена опомена, због ометања часа, рада наставника и других ученика.

Усмена опомена се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у евиденцији одељењског старешине.

Писмена опомена се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у ђачкој књижици са потписом одељењског старешине и оверава печатом школе.

Опомена не смањује оцену из владања.

Члан 9.

Васпитна мера **укор одељењског старешине** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

- 1) неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног до 10 часова у току школске године, од чега мање од 3 часа након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе
- 2) поновљену лакшу повреду обавеза за коју је изречена писмена опомена одељењског старешине;
- 3) упис у напомену у дневнику рада (Ес дневник) – 5 до 7 уписа – због ометања часа, рада наставника и других ученика,

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу и оверава печатом школе.

Васпитна мера укор одељењског старешине смањује оцену из владања на врло добро тј. на оцену (4) из владања.

Члан 10.

Васпитна мера **укор Одељењског већа** изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1) неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године, од чега мање од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;

2) у случају када је већ изречен писмена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика;

3) упис у напомену у дневнику рада (Ес дневник) – преко 8 уписа – због ометања часа, рада наставника и други ученика.

Васпитну меру укор Одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу и оверава печатом.

Васпитна мера укор Одељењског већа смањује оцену из владања на добро тј. оцену (3) из владања.

Приликом изрицања васпитних мера води се појачан васпитни рад са ученицима и друштвено користан рад у складу са законом.

3.3 Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 11.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из чл. 110–112. Закона.

Теже повреде обавеза ученика су:

1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;

2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;

3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;

5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. став 1. овог Правилника ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 12.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 11. овог Правилника и за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона.

За тежу повреду обавезе из члана 11. Правилника ученику може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:

- 1) УКОР ДИРЕКТОРА
- 2) УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА, уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 3 став 1. Правилника.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана изриче се након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка у коме је утврђена одговорност ученика.

За повреде из члана 11. став 2. тачка 8) и 9) Правилника обавезна је поступност у изрицању мера.

Васпитно-дисциплинска мера Укор директора Школе уписује се у ђачку књижицу и оверава печатом школе.

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

За теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тачка 4) и 5) Закона, ученику основне школе може се изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу.

3.4 Повреде забране и васпитно-дисциплинске мере

Забрана дискриминације

Члан 13.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације, односно другим подзаконским актима који регулишу препознавање облика дискриминације и поступање Школе у случају сумњи на дискриминаторно понашање.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 14.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања од стране ученика које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства запосленог или другог ученика у Школи.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Правилника, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Правилник, сматра се када ученик чини искључивање другог ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у Правилника, сматра се понашање када ученик другог ученика или запосленог сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Правилника, сматра се када ученик злоупотреба информационо комуникационих технологија што за последицу има повреду друге личности и угрожавања достојанства а остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Протоколом о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање прописан је садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начин заштите од насиља, злостављања и занемаривања и ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи.

О старању над применом Протокола о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, за спровођење превентивних и интервентних активности, као и за утврђивање степена повреде забране задужује се одељењски старешина, педагог, психолог и Тим за заштиту од насиља.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 15.

У Школи је забрањено је свако понашање ученика према запосленом и ученика према другом ученику којим вређа углед, част или достојанство.

Школа ће Препознавање забрањеног понашања из става 1. овог члана, као и своје поступање, када се посумња или утврди забрањено понашање, извршавати у складу са одговарајућим подзаконским актима.

Директор школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за поврду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 16.

За учињену повреду забране из чл .13,14 и 15. Правилника, ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) УКОР ДИРЕКТОРА или УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА;
- 2) ПРЕМЕСТАЈ УЧЕНИКА од петог до осмог разрда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља, односно другог законског заступника.

Одлука Наставничког већа доноси се већином гласова од укупног броја чланова већа.

Одлуком о премештају ученика у другу школу, Наставничко веће Школе ће одредити појачан васпитни рад према ученику активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарадњом са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Решење о премештају ученика у другу школу доноси директор школе када предузете неопходне активности не доведу до позитивне промене понашања ученика.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1 овог члана изриче се ученику у школској години у којој је учинио повреду забране, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Васпитно-дисциплинска мера из става 1 овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела појачани васпитни рад ради корекције понашања ученика.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини повреду забране на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Члан 17.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 1. овог члана, прописује министар.

4. ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 18.

Када ученик изврши тежу повреду обавезе, односно повреду забране из 110-112. Закона, Школа одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика и укључује га у одговарајући поступак.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 13,14 и 15. овог Правилника, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог олугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110-112. овог закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 13-15. овог Правилника.

Одељенски старешина или друго лице из става 2. овог члана доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

За теже повреде обавеза ученика из члана 11. Правилника и за повреде забране из чл. 13-15. Правилника, односно члана 110-112. Закона, Школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Члан 19.

Директор **Закључком** покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор школе покреће васпитно-дисциплински поступак по добијању обавештења/ захтева за покретање васпитно-дисциплинског поступка или на основу личног сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену **тежу повреду обавезе** ученика из члана 11. овог Правилника покреће се најкасније у року од **пет радних дана од дана сазнања**.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из члана 13-15. овог Правилника, односно члана 110–112. Закона, покреће се **одмах**, а најкасније у року од **два дана од дана сазнања**.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 11. тачке 4) и 5) Правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак **одмах**, а најкасније у року од **два радна дана** од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од **30 дана** од дана покретања.

Изузетно од става 9. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 11. тачке 4) и 5) овог Правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од **20 дана** од дана покретања.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе из члана 11. тачке 4) и 5) овог Правилника и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 13. овог члана.

Током удаљења ученика из става 13. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информира о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 13. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

На решење о удаљењу, ученик, његов родитељ односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-користан, односно хуманитарни рад. Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада прописује министар.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Члан 20.

Предлог за покретање васпитно-дисциплинског поступка подноси одељенски старешина. Право на подношење захтева имају и наставник, стручни сарадник и остали запослени као и родитељи, односно други законски заступници, о чему се обавештава и одељенски старешина.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се директору школе и треба да садржи: име и презиме ученика, одељење и разред, опис теже повреде обавеза ученика односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Васпитно-дисциплински поступак води директор школе.

Уколико је предлог за покретање дисциплинског поступка против ученика по оцени директора школе оправдан, директор школе доноси Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Закључак садржи податке у о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе, датум, време и место одржавања усмене расправе. Позив се доставља ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику ученика, одељенском старешини, стручним сарадницима односно одговарајућем тиму.

Директор школе преко одељењског старешине обавештава ученика, родитеља, односно другог законског заступника ученика и сведоке о дану саслушања ученика.

Позив за присуство усменој расправи, саслушање и давање писане изјаве, школа доставља ученику, родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима чија изјава може помоћи у уврђивању чињеничног стања, препоручено поштом или лично, најкасније три дана пре дана одређеног за усмену расправу и саслушање сведока.

Директор школе је дужан да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља, односно у присуству психолога, односно педагога.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Записник се на крају саслушања прочита присутнима, уколико имају примедбе оне се не уносе у записник и исти се након тога потписује.

Странке не морају да потпишу записник уколико неће, што се уноси у записник.

Члан 21.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране, као што су: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нуђи као и разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће околности и отежавајуће околности.

Уколико директор школе утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак, или да учињена радња не представља тежу повреду обавезе, односно да је поступак спроведен супротно одредбама утврђених законом и општим актом школе, констатоваће то у закључку записника и доставити га Наставничком већу, односно донети одлуку о обустављању поступка.

У случају из става 3. овог члана директор је дужан да донесе решење о обустави поступка.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се Решењем директора школе.

Наведено решење доставља се ученику и родитељу, односно другом законском заступнику у писменој форми.

Члан 22.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране меже се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно, сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више побреда обавеза, ученику се изриче јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера се изриче у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

Члан 23.

Школа упоредо са изрицањем васпитне односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику обвезу обављања друштвено корисног рада, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено користан, односно хуманитаран рад, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања друштвено-корисног рада, односно хуманитарног рада прописује министар.

5. СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 24.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

Оцена из владања може се дати ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера, а може се дати и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера

Владање ученика првог разреда у току полугодишта и на крају школске године може се оценити само описно, тако да дата оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

За васпитне мере:

1. **Укор одељенског старешине** - изречну за лакшу повреду обавеза ученика, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником за коју се изриче мера опомена одељенског старешине, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе до 10 часова у току школске године, **може се смањити оцена из владања на - врло добар (4);**
2. **Укор одељенског већа** - изречну за лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или Укор одељенског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на понашање ученика, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе до 25 часова у току школске године, **може се смањити оцена из владања на - добар (3);**

За васпитно-дисциплинске мере:

1. Укор директора - изречену за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране утврђене посебним законом, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе са највише 25 часова у току школске године, **смањује се оцена из владања на задовољавајуће (2);**

2. Укор Наставничког већа - изречену за тежу повреду обавеза ученика и за поновљену тежу повреду обавеза ученика, повреду забране, утврђених посебним законом, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе са 26 и више часова у току школске године, у зависности од утврђеног степена одговорности, **смањује се оцена из владања на незадовољавајуће (1);**

3. Премештај ученика - у другу школу изречену ученицима од петог до осмог разреда на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља односно другог законског заступника ученика, **смањује се оцена из владања на незадовољавајуће (1).**

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу уз обавештење родитеља, односно другог законског заступника, сагласности школе у коју се врши премештај ученика, директор доноси решење о премештају ученика.

У интересу ученика Одељенско веће, на предлог стручне службе, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, може донети одлуку да ученика премести из једног одељења у друго одељење у оквиру школе.

При доношењу одлуке о смањењу оценом из владања орган који одлучује о мери имаће се у виду и цениће се сви услови (параметри) и то: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

6. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 25.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води га на начин и по поступку прописаном овим Правилником.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води трочлана комисија коју формира директор и чији је члан и одељенски старешина.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника ученика да штету надокнади у одређеном року.

Висина штете утврђује се на основу најповољније тржишне цене оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће, бисину штете комисија самостално процењује на основу цене потребног рада и материјала да се ствар врати у првобитно стање.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа, тј. установе којој је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одговорност родитеља

Члан 26.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у предшколски припремни програм и упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником (у реализацији оперативног плана заштите и плана појачаног васпитног рада)*;
- 7) за повреду забране из чл. 110–112. овог закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. овог закона;
- 9) да поштује правила установе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву **надлежном јавном тужилаштву** ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

7. ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 27.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110-112. Закона, односно члана 11-13. овог Правилника и на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од **осам дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери, односно о утврђеној материјалној одговорности.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Решавајући по жалби Школски одбор може:

1. **Закључком да одбаци жалбу** ако је недопуштена, неблаговремена или изјављена од неовлашћеног лица;
2. **Решењем одбије жалбу** као неосновану, ако утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен, односно у складу са законом;
3. **Решењем поништи првостепено решење** и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, или је дошло до грешке у поступку која је утицала на изреку решења, или је изрека нејасна и противречна образложењу.

8. ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 28.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

10. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања на огласној табли школе.

Члан 30.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпино-дисциплинској и материјалној одговорности ученика бр. 01-287 од 29.03. 2018. године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Горан Малеш

Овај Правилник је објављен на огласној табли Школе дана 26. 04. 2024 године.

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ

